

Az előadókról

Oláh Kálmán – Klenyán Csaba duó

November 3. kedd 19:00

Oláh Kálmán > zongora

Klenyán Csaba > klarinét, basszusklarinét

Klenyán Csaba, Liszt-díjas klarinétművész és a szintén Liszt-díjas jazz-zongoraművész, zeneszerző, Oláh Kálmán több ízben koncerteztek már együtt különböző klasszikus és jazz produkciókban, külföldön és itthon egyaránt. Mostani duó-programjuk különlegessége a Bach, Bartók, Kodály és Rachmaninov műveinek hiteles bemutatását követő, illetve megelőző kollektív improvizáció, mintegy hidat képezve a művek között. Ez a fajta improvizáció egy teljesen spontán, szabályoktól független, szabad zenélés, melynek egyetlen lényege: mindig legyen valamiféle kapcsolat az elhangzott vagy még eljátszandó művel, amely lehet akár csak egyetlen motívum, vagy jellegzetes harmónia illetve egyetlen ritmikai megoldás is! A két művész úgy próbál reflektálni a nagy mesterek műveire hogy ne legyen stílusterés, hanem a darabokat mintegy előkészítve majd továbbkomponálva, továbbgondolva, ugyanakkor saját egyéniségüket megőrizve improvizálnak.

Oláh Kálmán rendkívül sokoldalú jazz-zongorista, zeneszerző, hangszerelő és tanár, a kortárs magyar jazz kiemelkedő alakja, aki mesterien ötvözi a jazz, a népzene és a kortárs klasszikus zene elemeit. Már gyerekkorában tanult zongorázni, tizenhárom évesen ismerkedett meg a jazz-zel, öt évig Garay Attila tanítványa volt. 1987-ben felvették a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszakára, ahol előbb Szakcsi Lakatos Béla, majd Gonda János növendéke volt. A konzervatórium éve alatt több nemzetközi versenyen is részt vett, fellépett Tony Lakatossal és a László Attila Band-del. Tanulmányait 1990-ben fejezte be. Ugyanebben az évben Egri Jánossal és Balázs Elemérrel megalapította a Trio Midnight-ot, mellyel nagy sikerrel szerepeltek rangos hazai és külföldi fesztiválokon. Szintén 1990-ben a leverkuseni nemzetközi jazzverseny zsűrijének különdíját kapta, 1991-ben a lengyelországi Kaliszban megrendezett Mieczyslaw Kosz Nemzetközi Jazz-zongoraversenyen első díjat nyert. 1994-ben megalapította az Oláh Kálmán sextettet, mellyel egy évvel később nagy sikert arattak Franciaországban a Marciac Jazz Festivalon. Night Silence címmel megjelent albumukon Ablakos Lakatos Dezső, a kitűnő szaxofonos is közreműködött. Oláh Kálmánt 1995-ben a Hoeilaart Jazz Competition legjobb szolista-jának választották, majd a floridai Jacksonville-ben megrendezett Great American Jazz Piano

Competition harmadik díját nyerte el. 1999-ben jelent meg Moments from my Life című lemeze, amelyen saját szerzeményei mellett néhány Bach, Bartók és Debussy mű újrahangszerelt változata is hallható. Első nagyobb lélegzetű művét, a Concerto for Jazz Orchestra-t 2001 februárjában mutatta be a Magyar Rádió a Budapest Jazz Orchestra közreműködésével. A darabból Concerto for Symphony and Jazz Band címmel szimfonikus zenekari átírat is készült, melyet a Miskolci Szimfonikus Zenekar mutatott be 2004-ben. 2001-ben került kiadásra a Stuttgarti Kamarazenekarral együttműködésben készült album, amelyen J. S. Bach Goldberg variációk című műve hallható, Oláh Kálmán improvizációival kiegészítve. 2000-től a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen tanít zongorát és zeneszerzést. 2006 szeptemberében Always című dalával elnyerte az egyik legrangosabb amerikai jazz-zeneszerzőverseny, a Thelonious Monk International Jazz Composer's Competition fődíját. Pályafutása során olyan neves művészekkel játszott együtt, mint Randy Brecker, Lee Konitz, Pat Metheny, Steve Grossman, John Patitucci, Jack DeJohnette, Tommy Campbell, Kenny Wheeler, Ron McClure, Stefano Di Battista, Jay Leonhart, Daniel Humair, André Ceccarelli, Paolo Fresu, Palle Danielsson, Ravi Coltrane és Philip Catherine. 1995-ben az év jazz szólistájaként, 2000-ben pedig a Trio Midnight tagjaként elnyerte az eMeRton díjat, 2001-ben Magyar Jazz Díjat, 2006-ban Liszt-díjat, 2008-ban Szabó Gábor-díjat kapott.

Klenyán Csaba klarinétművész Szabó Ede, Maczák János, Miháltz Gábor, Balogh József és Kovács Béla növendékeként végezte tanulmányait (az alapfoktól a Liszt Ferenc Zeneakadémiáig), s emellett Kurtág György, Eötvös Péter és Dukay Barnabás művészete volt munkásságára és hitvallására mély hatással. A klasszikus, romantikus darabok mellett jelentős hangsúlyt fektet a kortárszene interpretálására is; repertoárja mintegy négyszáz művet ölel fel. Az Új Magyar Zene Egyesület (UMZE) alapító tagja. Európa szinte valamennyi országában koncertezett, és számos nemzetközi versenyen - többek között Arizonában és Constantában - ért el első helyezést. Háromszor elnyerte a Szerzői Jogvédő Hivatal (ARTISJUS) díját is, kiemelkedő kortárszenei tevékenységéért 2002-ben Soros-ösztöndíjat, 2003-ban Liszt-díjat kapott.

Lachegyí Máté

November 10. kedd 19:00

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszékén idén diplomázott fiatal művész az utóbbi években kezdett koncerteket adni, egyrészt saját együttesével, az Aurora Borealis Quartettel, amellyel főként saját kompozícióit adják elő. Önkifejezését mégis leginkább a szólójátékban: nagy zenei ívekben gondolkodó improvizációkban és egyéni hangvételű jazz standard-feldolgozásokban találja meg. Hamarosan megjelenő első lemezét is szólóban készítette. Közel áll hozzá az észak-európai (skandináv, balti) kortárs- és jazz-zene hangzásvilága, illetve Keith Jarrett zongorajátéka; ezeket ötvözi

klasszikus zenei hagyományokkal és olykor a magyar népzeneből vett elemekkel.

Binder Károly – Borbély Mihály duó

November 12. csütörtök 19:00

Borbély Mihály > szaxofon, klarinét, tárogató
Binder Károly > zongora

„Két nagyszerű muzsikussal, akik magukat »Jazz-állampolgároknak« tartják, kilépett a teljes és határok nélküli világba. Magukkal vitték a rögtönzés, a technikai tudás, a ritmikai és dallamformáló fantázia gazdagságát, a hangszínek és dinamika minden árnyalatát, a szabadság és a kötöttség egyensúlyának biztos ízlésű alkalmazását. Felszippantottak és zenéjükbe oltottak szokatlan metrumokat, a déli, délkelet-európai, kisázsiai és más bűvölő, bájos, táncos és fájdalmas, örömteli és panaszkodó dallamrajzokat, váratlan és meglepetés erejű lüktető ritmusokat. Teljesítették minden zeneművész erkölcsi kötelességét: felvidítanak, elszomorítanak, elgondolkoztatnak, szelíd révületbe ejtenek. De még azt is, ami csak keveseknek sikerül: katartikus élményben részesítik azt a zeneszerető embert, aki meghallgatja »HANGJAIKAT.«” – *Petrovics Emil*

Binder Károly zeneszerző és zongoraművész Budapesten született, 1956. április 2-án. Klasszikus zenei tanulmányai után, 1979-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszékén. A zongoraművészként, zeneszerzőként és - a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem jazz tanszékének vezetőjeként - pedagógusként is aktív Binder Károly nem csak a jazzben, hanem a kortárs zenében és a népzeneben is járatos, sőt mintegy félszáz színházi, televíziós és filmzene is fűződik a nevéhez. Pályakezdeként az avantgárd jazz foglalkoztatta leginkább - ekkor készített felvételeket például John Tchicai világhírű szaxofonossal is, később már a zenei műfajok átjárhatóságának jegyében alkotott. Többek között olyan zenészekkel dolgozott együtt, mint Szabados György, Sebestyén Márta, Ramesh Shotham, Theo Jorgensmann, Federico Sanesi vagy Trilok Gurtu. Binder Károly ötévesen kezdte klasszikus zenei tanulmányait, majd 1979-ben szerzett diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszékén, amelynek jelenleg vezetője. Zeneszerzőként 1978 óta dolgozik: *Kontinentenspiel* című művével első helyezett lett a Kaliszi Nemzetközi Jazz-zongoraversenyen (1981), öt évvel később pedig szintén ezzel a darabjával nyerte el a Magyar Rádió Nagydíját. A komponálás mellett koncertező muzsikusként és lemezek közreműködőjeként egyaránt ismert és elismert előadóvá vált itthon és külföldön. Fellépett és mesterkurzusokat tartott egyebek közt a londoni Royal Festival Hallban, Hamburgban, Berlinben és számos európai nagyvárosban. Az Erkel-díjas jazzman 1989-ben eMeRTon-díjat kapott mint az Év Zongoristája, 1991-ben Dance Music című albuma pedig az Év Lemeze lett. Mintegy két évtizedes

munkássága alatt több mint 40 alkalmazott művet komponált a televíziónak, színházaknak és filmekhez. Saját műveiből 28 nagylemez, illetve CD készült.

Borbély Mihály a soknemzetiségű Pomázon született. Zenei tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta klasszikus klarinét, illetve jazz szaxofon szakon. Pályafutása során eredeti hangszerei (klarinét, altszaxofon) mellett különleges fúvós hangszerek megszólaltatására is specializálódott (például tárogató, népi furulyák, kaval, dvojnice, fujara, okarina, bombard, zurna), továbbá szoprán- és tenorszaxofonon is játszik. A Vujicsics együttes alapító tagja, emellett a nép- és világzene, a jazz és a kortárszene területén egyaránt tevékenykedett, különböző formációk tagjaként vagy szólístaként. Számtalan lemezfelvételen közreműködött; Európa-szerte, az USA-ban és Ausztráliában olyan jeles előadókkal dolgozott együtt, mint a Bokros zenekar, Nikola Parov, Sebestyén Márta, a Sebő együttes, a Hungarian World Music Orchestra, Tolcsvay László, a Budapest Big Band, Dresch Mihály, Grensó István, Kőszegi Imre, a László Attila Band, Oláh Kálmán és a Trio Midnight, Ráduly Mihály, Szakcsi Lakatos Béla, a Test Jazz Group, Trilok Gurtu, az Arnie Somogyi Improvokation, Michel Montanaro és nemzetközi „Vents d'Est” zenekara, Herbie Mann, a Saxophone Summit (Michael Brecker-David Liebman-Joe Lovano), Jirí Stivín, Zbigniew Namysłowski, a Rova Saxophone Quartet, Eötvös Péter, a Nemzeti Filharmonikusok, az UMZE Kamaraegyüttes és a 180-as Csoport. Koncertezik és felvételeket készít az általa vezetett Borbély Műhely és a Quartet B elnevezésű zenekarokkal, valamint a zongorista Binder Károllyal duóban is. A tanítás életének és zenefilozófiájának fontos eleme. 1979 óta aktív zenepedagógus. 1986-tól a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, 1990 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszékének tanára, 1997 és 2000 között ugyanott tanszékvezető is volt. Emellett számos helyen tartott előadást, s vezetett kurzust idehaza és külföldön egyaránt (például a Birmingham Conservatoryban, a londoni Royal Academy of Musicban, a Conservatoire de Lyonban, a Lamantin Jazz Táborban, a Nemzetközi Klarinétos és Szaxofonos Táborban, a Szombathelyi Bartók Szemináriumon, a Nemzetközi Kreatív Zenepedagógiai Intézetben stb.).

Dresch Mihály Quartet

November 17. kedd 19:00

Dresch Mihály > szaxofon, furulya

Lukács Miklós > cimbalom

Szandai Mátyás > bőgő

Baló István > dob

Talán senkinek sem sikerült következetesebben ötvözni a magyar népzenei hagyományt a klasszikus amerikai dzsesszel. Dresch a népzenei motívumok beemelésével egészen új mélységeket adott a bebopnak - és fordítva. A kortárs világzene gyakran felületes „árukapcsolásaival” ellentétben a Dresch

Quartet zenéjében egyedülálló és egymástól elszakíthatatlan módon szövődnek egybe a pentatónia, Coltrane jellegzetes futamai, a ritmusszekció szvinges húzása, a meglepő dinamikai váltások, a free jazz szabadsága és a hangszeres virtuozitás.

A gépipari tanulmányokat folytató **Dresch Mihály** (1955) tizenhét éves volt, amikor Johnny Griffin hatására a jazz felé fordult. A konzervatórium jazz tanszakának elvégzése (1979) után a magyarországi mainstream jazz élvonalához kötődött, s noha azóta megteremtette önálló világát, a „hagyományos” jazztől sem távolodott el végérvényesen. Albumain a mai napig feltűnik egy-egy örökzöld kompozíció, ily módon is fejet hajtva a mesterek előtt.

Kezdetben elsősorban a klasszikus amerikai fekete jazz, valamint a gospel és a spirituálé iránt érdeklődött. A nyolcvanas évek elejétől kezdve rendszeresen koncertezett neves hazai jazzmuzsikosokkal. Első kvartettjét 1984-ben alapította, melynek a kilencvenes évek közepéig gyakorta változott a felállása. 1985-ben *Sóhajkeserű* címmel jelent meg első lemezük, amelyet számos más lemez követett a '80-as években és a '90-es évek elején. A formáció 1998-ban jelentkezett új lemezzel, mely *Révészem, révészem...* címmel jelent meg. 1998 tavasza óta újra Baló István a kvartett dobosa, a bőgős pedig a fiatal Szandai Mátyás lett. Az új felállású négyes első lemeze *Riding the Wind* címmel először Angliában került forgalomba 2000 tavaszán. 2001-ben adták ki *Szép csendesen* című CD-jüket, melyet 2002-ben az Archie Shepp közreműködésével készült, nagy nemzetközi visszhangot kiváltó *Hungarian bebop* követett. 2004-es albumuk, az *Egyenes zene* Gramofon magazin szavazásán elnyerte Az év legjobb magyar jazzlemeze díjat. 2006-ben Borbély Mihállyal közösen készített lemezt *Te+Te* címmel. Dresch Mihály számos rangos fesztiválra és jazzklubba kapott meghívást külföldön és itthon egyaránt. Pályafutása során olyan neves előadókkal lépett színpadra és készített felvételeket, mint John Tchicai, Archie Shepp, Roscoe Mitchell, Chico Freeman, Lee Konitz, David Murray és Dewey Redman. 2005-ben Dresch Mihályt a Gramofon Magazintól az Év Jazz-zenésének választotta, 2007-ben Liszt-díjat kapott.

A koncertek helyszíne:

Vác, Bartók Béla Zeneiskola hangversenyterme (Konstantin tér 8.)